

Délceg tölgy a hegytetőn

Volt egyszer egy tölgyfákkal borított magas hegy. A tölgyek a hegytetőről nézték a lenti világot, a völgyben a falut, a faluban az emberek életét.

Nyár volt, meleg, verőfényes nyár, és ezek a fák reggeltől estig beszélgettek egymással a leveleik susogásával. Általában nem volt ez több egyszerű pletykáknál, mivel magasra nőttek, beláttak a falu házai közé, melyik ember hogyan él, mit csinál, s az erről való beszéd töltötte ki egész napjukat.

A fák ágain énekesmadarak ugráltak, dalolták a maguk énekét, kopogtatták a fák törzsét, ágait, s azok néha rájuk szóltak:

- Ne zajongjatok így, nem értjük egymás szavát!

A madaraknak lassan elment a kedve a kopogtatástól meg az énekléstől, és egy kicsit lejjebb húzódtak az erdőben, magukra hagyva a hegytetőn álló fákat.

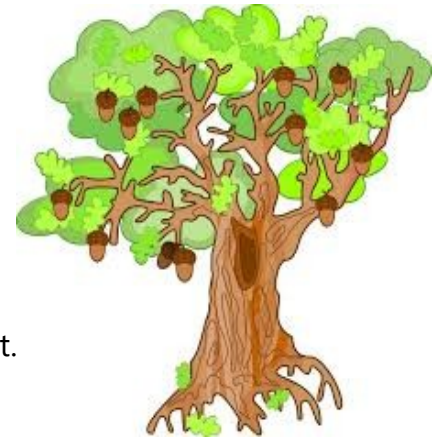
A Teremtő lenézett a hegyre s a fejét csóválta, de néma maradt. Elővette zsákjából a hideget, s a szelek szárnyára kötötte, így ezek a szelek többé már nem meleg nyári szellők voltak, hanem hűvös őszi fuvallatok, majd jeges, metsző szélviharok. Hamarosan lehullott az első hó, és a fák félálomba merültek.

Volt a fák között egy különösen erőteljes, sudár tölgy, amelyik szinte a hegy csúcsán nőtt. Amint álmosan pislogva körültekintett, nagyon sajnálta, hogy véget ért a beszélgetés a többiekkel, hogy elszállt a nyár, lehullottak a leveleik, és ők ott állnak kopaszon, félálomban.

„Na nem baj – bizakodott - , majd tavasszal újra folytatódik a locsi-fecsi, az unaloműző pletyka.”

A tél csendjében, amikor egy élő sem mozdult, csak a hótakaró borította a fák ágait, ez a tölgy különös hangokat hallott. Fülelni kezdett. És mintha ez a hang óbelőle jött volna, belülről, a törzséből, vagy talán még a gyökeréből is. Mintha valami zenekar játszott volna, de nem fúvós meg vonós zenekar, hanem csak ütőhangszerek. Igen, mintha titokzatos idegenek dobokon játszottak volna. Mindez komolyan nyugtalanította:

„Mi ez a dobszóra emlékeztető ritmus, amit magamból, belülről hallok?”

Amikor leszállt a sötétség, az éjszaka olyan volt, mintha megjelent volna egy nagy úr az égbolton. Egy nagy úr, vállán fekete palásttal, a paláston apró arany fényekkel, és mintha csak az arca látszott volna a fekete úrnak: a Hold kísértetiesen sápadt korongja. És ez az úr mintha szólt is volna hozzá:

- Hallod-e, tölgyfa, az a hang, amit belülről hallasz, a titokzatos ritmus, az a te igazi hangod. Hallgasd tovább, és engedd, hogy egyre erősebb és hangosabb legyen!

De a tölgyfa nyugtalan maradt, és bizonytalan félelmek támadtak benne. Csak akkor könnyebbült meg, amikor eljött a hajnal, a nagy palástos úr eltávozott az égboltról, és felváltotta őt a nap, meleg sugarait szétküldve a világba. Az egyik sugár odanyilazott a tölgyfa odvába. Ez a kis meleg előcsalogatott egy kukacot, aztán egy másikat, egy harmadikat, végül a kukacok egész csapata ott süttette a hasát a halvány téli napsütésben. A tölgyfa megijedt, mert ráébredt, hogy ezek a férgek rágják belülről. Száz meg száz kukac fogainak lassú őrlése keltette azt a sejtelmes, dobszószerű ritmust törzsének belsejében. Rájött, hogy beteg. Megköszönte a napnak, hogy előhívta és megmutatta neki ezeket a kukacokat, majd a völgyben fészkelő madarakat szólította meg.

- Hol vagytok, énekesmadaraim? Repüljetek hozzám, segítetek rajtam!

És jöttek a cinkék, a harkályok, akik nyáron mind lejjebb húzódtak az erdőbe, mert a fákat zavarta a kopácsolásuk. Most nekiláttak mind, csőrükkel megszabadították a tölgyet a férgek okozta betegségtől, s tavaszra újra csend lett a belsejében, ő pedig nyugtalanság nélkül, derűsen hallgatta a cinegék nyitnikéjét.

Mese a gombákról

Egy napsütötte reggelen, ott, ahol az erdő a réttel találkozik, a szélső fák alatt fölébredt a harmatgomba. Nyújtózódott egyet, kinézett a rétre, és örömmel így szólt:

- Milyen szép zöld ez a rét! Nyugalmat ad nézni, amint a fű hullámszik.

Aztán eszébe jutott valami: „De hiszen én is zöld vagyok! Ez a gombák közt ritkaság! Ugyanolyan a színem, mint a rétnak. És ha Isten ilyen szépen teremtette a rétet, és a földünk tele van mezővel, zöldellő füvekkel, fákkal, akkor Istennek bizonyára a kedvenc színe a zöld – gondolta a harmatgomba –, akkor engem szeret a legjobban. Én vagyok a legigazibb gomba!”

Készített is magának egy kis táblát, és kiszögezte a fa törzsére, amelyiknek a tövében nőtt. Ez volt a táblán: „A LEGIGAZIBB GOMBA.”

Ekkor azonban borízű hang szólalt meg a szomszédos fa alól, a kékhátú galambgomba odaszólt a harmatgombának:

- Mi az, hogy te vagy a legigazibb gomba? Ezt meg miért gondolod?

A harmatgomba megmagyarázta:

- Én zöld vagyok, a rét is zöld, sok zöld van, Isten szereti a zöldet, engem is szeret.

A kékhátú galambgomba rosszmájúan kacagott:

- Egy kicsit jobban is elgondolkozhattál volna! Hol lakik a Teremtő? Hát nem odafönt? Az egész égbolt, a lakása kék. Ugyan melyik lehet az ő kedvenc színe? Holtbiztos, hogy a kék! Tehát én vagyok a legigazibb gomba! – düllesztette ki a kalapját.

A harmadik fa alól egyszer csak megszólalt a róka: gomba:

- Ne szórakozz már, kékhátú galambgomba! Neked csak a neved kékhátú, nem is vagy kék! Csúnya pancsolt lila, vagy nem is tudom, milyen színű vagy. Nézz meg engem! Szép sárga, helyenként narancsszínben pompázom. És nézz föl az égre! Igaz, hogy az egész ég kék, de a nap, amitől a fényt meg a meleget kapjuk, és ami ezáltal a legjobban hasonlít a Teremtőre, az bizony a sárga. Én azt gondolom, hogy a legigazibb gomba én vagyok, mert a teremtő a sárga napot szereti a leginkább.

No erre aztán nagy kuncogás hallatszott a negyedik fa alól, ahol a légyölő galóca lakott. Ő így érvelt:

- Róka gomba, hogy gondolod ezt? Tele van a föld zölddel, az összes mező zöld. Tele van az ég késsel, az egész égbolt kék. Ott ragyog rajta a nap, elbújni sem lehet előle. De az Isten egy művész! Gondolj a kövekre! A kövek közül is a legértékesebb és legritkább, a gyémánt. Nem az, ami minden útszéli tömegével hever szétszórva. Mi a legritkább szín a világon? Nézzetek szét! A piros. Itt az erdőben csak az én kalapom piros, esetleg még néhány szem szamóca vagy málna ilyen színű. Biztos, hogy Istennek ez a kedvenc színe!

Vitatkozni kezdtek. A róka gomba visszavágott neki látta – Te, légyölő galóca, te nem szép vagy, hanem cifra. Ha az Isten művész, akkor nem fog ilyen cifra gombát alkotni, vagy legalábbis nem azt találja a legszebbnek. Én is azt gondolom – folytatta a róka gomba, – hogy Isten művész, de a művész az eredetét szereti. Ha neked nem lenne az a fehér pöttyökkel telepöttyözött piros kalapod, hol lennél? Ugyanolyan vagy, mint az átlagos gomba, amit a piacon árulnak, a csiperke. Van egy kalapod, van egy törzsed. De nézz rám! Nekem különleges alakom van – dicsekedett a róka gomba –, szeszélyes és mégis szép.

No, gondolta a légyölő galóca, majd mindjárt adok én a te alakodnak! És odaszólt a csigának, ami ott mászott mellette:

- Te csiga! Mássz oda a róka gombához, és rágd meg kicsit! Jó?

A csigának több sem kellett, odamászott a róka gombához és elkezdte rágni.

Na, ekkor a Teremtő is lenézett az égből, és megcsóválta a fejét:

- Nem lesz ez így jó, hogy ezek a gombák így háborúskodnak!

Megkérte a napot:

- Kérlek, süss egy kicsit erősebben!

A nap rákapcsolt, mire nagy hőség támadt. Kiszárított mindent, és ilyenkor a csigáknak nem szabad a napon lenni, mert elpusztulnak.

Úgyhogy a csiga bemászott egy árnyékos bokor alá, ott is bebújt a házába, hogy megmeneküljön. Így a róka gomba csak néhány kis harapást szenvedett. Mégis dúlt-fúlt magában. Megszólított egy arra járó hernyót:

- Hernyó koma! Rágd meg a légyölő galócát!

A hernyó azonban így felelt:

- Kedves róka gomba, nem tudom megrágni a légyölő galócat! A légyölő galóca mérgező gomba, és a mérgező gombákat nem rágják meg az állatok, se a csiga, se a hernyó.

Ezen kicsit elgondolkodott a róka gomba, de aztán új ötlete támadt:

- Rendben van, ha nem rághatod meg, akkor menj oda a fenyőhöz, ami alatt nő, és súgd meg a fenyőnek, hogy a legnagyobb tobozát pottyantsa a légyölő galóca fejére, és akkor behorpad a kalapja!

- Jól van, ezt megteszem – mondta a hernyó. Odamászott, súgott valamit a fenyőfának.

A Teremtőnek azonban tényleg elege lett a civakodásból. Összehúzta a kék égen a viharfelhőket, és zuhogni kezdett az eső. Csapkodtak a villámok, dörgött az ég, és a gombák ott kucorogtak a kalapjuk tövében, várták, hogy vége legyen az ítéletidőnek.

Ekkor az egyik bokor tövéből az öreg vargánya békességre intő szózatát hallották:

- Látjátok, rakoncátlanok, mire jutottatok a veszekedéssel? Miért nem kértétek meg magát a teremtőt, hogy igazságot tegyen köztetek? Nosza, még most sem késő, járuljatok elé!

Úgyhogy a harmatgomba, a kékhátú galambgomba, a róka gomba meg a légyölő galóca engedelmesen kiáltozni kezdett:

- Teremtő, szólj egy szót hozzánk, tegyél igazságot!

A Teremtő elmosolyodott, és széjjelhúzta a felhőfüggönyt. Ismét kisütött a nap, és az égen megjelent a szivárvány. Nézték a gombák. Mind a négy gomba nézte.

- Hát ebben az összes szín benne van! A zöld, a kék, a sárga, a piros, a narancssárga és a lila is. Akkor hát mindegyikünk a legigazibb gomba!

Ebben megnyugodtak, csak a vargánya nézte nyugtalanul a szivárványt, hogy a barna csík miért hiányzik belőle. De aztán a szivárvány szertefoszlott, ő pedig kortyolt egy jóízűt az összegyűlt esővízből, és mivel leszállt az este, mindnyájan nyugovóra tértek.

Szecsődi Tamás Leó: *Tárguló világom*. Manó könyvek kiadó. 2023. 133-138 old.